

РЕШЕНИЕ

№ 33789

гр. София, 16.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав, в
публично заседание на 29.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ивета Стефанова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разглежда дело номер **2029** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. с чл. 76а, ал. 4 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО).

Образувано е по жалба от „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и мозък“ ЕАД, подадена чрез юрк. Д., против Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25-1541₁₀/04.02.2025 г., издадена от директора на Районната здравноосигурителна каса – Б.. С оплаквания за процесуална и материална незаконосъобразност на атакувания акт се претендира отмяната му и присъждане на деловодните разноски.

Ответникът – директорът на Районната здравноосигурителна каса (РЗОК) – Б., оспорва жалбата. С отричащи основателността ѝ доводи моли да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Релевира възражение за прекомерност на заявените от оспорващия разноски.

Жалбата е допустима и основателна.

МБАЛ „Сърце и Мозък“ ЕАД е лечебно заведение по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ). В това си качество дружеството е сключило с Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) Договор № 022103/24.10.2023г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни и клинични процедури.

Със Заповеди № РД-25-1541/02.10.2024 г. и № РД-25-1601/07.10.2024 г. директорът на РЗОК - Б. е наредил да бъде извършена проверка на лечебното заведение по изпълнение на индивидуалния договор за оказване на болнична медицинска помощ. За резултатите от проверката са съставени Протокол № 1334/08.11.2024 г. и Протокол за неоснователно получени суми № 1503/08.11.2024 г., връчени на 05.12.2024 г. на упълномощен представител на проверяваното дружество. Констатациите от извършения контрол са обективирани и в Доклад № РД-25-1541₉/14.01.2025 г.

до директора на РЗОК – Б.. Административното производство е приключило с постановяване на оспорената Писмена покана № РД-25-1541₁₀/04.02.2025 г., с която на основание чл. 76а, ал. 1 ЗЗО директорът на РЗОК – Б. е приканил жалбоподателя да възстанови доброволно неоснователно получена сума в общ размер на 2451, 56 лева.

Според фактическите установявания на административния орган ЗОЛ С. С. Г. е хоспитализиран по КП № 197 двукратно в рамките на 30 дни, както следва: в МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД (от 07.09.2024 г. до 10.09.2024 г.) и в „УМБАЛ – Бургас“ АД (от 10.09.2024 г. до 11.09.2024 г.). Установена е двукратна хоспитализация в 30-дневен срок и по отношение на ЗОЛ Е. А. Й. по КП № 74.1.: в „УМБАЛ – Бургас“ АД (от 31.08.2024 г. до 09.09.2024 г.) и в МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД (от 21.09.2024 г. до 25.09.2024 г.). И в двата случая е прието, че при хоспитализацията в оспорващото лечебно заведение е изпълнен алгоритъма на съответната КП и не се констатира нарушения на НРД за медицински дейности за 2023 – 2025 г. Въз основа на тези констатации органът е извел заключение, че сумите в размер на 1033, 56 лв. за ИЗ № 18093 по КП № 197 и 1418 лв. за ИЗ № 19074 по КП № 74.1. са неоснователно получени от МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД. Дължимото възстановяване от жалбоподателя на общия им размер, възлизащ на 2451, 56 лв., е обосновано от правна страна с разпоредбата на чл. 386, ал.1 НРД 2023-2025 г. - когато в срок до 30 дни от дехоспитализацията на пациента се наложи нова хоспитализация по същата КП в същото или в друго лечебно заведение, НЗОК заплаща само един от случаите по КП след провеждане на проверка, освен ако в КП е предвидено друго.

Писмената покана е засегната от отменителните основания по чл. 146, т. 2 и 3 АПК.

В случаите, когато изпълнителят на медицинска и/или дентална помощ е получил суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по този закон или на НРД, и това е установено при проверка от контролните органи, изпълнителят е длъжен да възстанови сумите – чл. 76а, ал. 1 ЗЗО. В хипотезата на чл. 386, ал. 1 НРД 2023-2025 г. при наличие на последователни хоспитализации от един и същи вид в посочения в нормата времеви диапазон административният орган следва да извърши нарочна проверка на всеки прием, според изхода на която да определи подлежащата на заплащане хоспитализация, като изложи конкретни съображения за взетото решение. Анализът на приложимата нормативна уредба обуславя извод, че възлагането на задължението за възстановяване на платените от НЗОК медицински услуги не е по свободно усмотрение на органа, а почива на обективни и нормативно обусловени критерии, свързани със законосъобразното протичане на извършваната от изпълнителите на медицинска помощ дейност. Целта на въведеното правило е да не се заплаща лечение, извършено в нарушение на правилата за медицинско обслужване съгласно НРД, индивидуалния договор и закона, което е предпоставило наложилата се в кратък срок повторна хоспитализация по същата КП или е довело до дублиране на хоспитализация без основание. Поредността на приема няма важност за преценката на основателността на плащането, съответно - не е меродавен критерий за решението по чл. 386, ал. 1 НРД 2023-2025 г. При повече от една хоспитализация на здравноосигурено лице по идентична КП в рамките на 30 дни, какъвто е процесният случай, административният орган дължи по отношение на всеки прием изследване на въпросите относно изпълнението на условията за хоспитализация, спазване на критериите за дехоспитализация, завършеност на диагностично-лечебният алгоритъм на съответната КП, необходимостта от предоставената на пациента медицинска помощ и резултатът от нея. Като недължимо платени следва да бъдат квалифицирани медицинските дейности по извършеното в отклонение от изискванията за клиничната пътека хоспитализиране. Установената правомерност на съпоставяните последователни хоспитализации означава, че е имало нужда от всяка една от тях като адекватно медицинско обслужване на здравноосигуреното лице, поради което липсва

основание за възстановяване на получените суми.

Оспорената покана е издадена в нарушение на правилото на чл. 35 АПК и без мотиви за извършената от решаващия орган преценка. Отсъствието на дължимата проверка, която да даде отговор на въпроса дали и при коя от последователните хоспитализации е било допуснато нарушение, представлява съществен процесуален порок на атакуваното волеизявление. В административното производство не са изследвани основни за спорното правоотношение въпроси, в резултат на което органът се е произнесъл при неизяснени правнорелевантни факти.

Немотивирането на вмененото на дружеството задължение за възстановяване на сочената като неправомерно получена сума е самостоятелно основание за отмяна на заключителния за административното производство акт. Издателят на поканата не е дал обяснение защо според него полученото от лечебното заведение заплащане е без правно основание. След като се заплаща само един от случаите по КП от съдържанието на акта и предхождащата издаването му преписка не може да се установи по какъв начин органът е определил именно жалбоподателят да възстанови получените суми, а не „УМАБАЛ – Б. АД“, при положение, че хоспитализацията в оспорваното лечебно заведение е първа по ред в единия случай (т. 1 от поканата), а в другия (т. 2) – повторна. Без надлежна обосновка и в противоречие с изрично обективизираното в поканата твърдение за изпълнен алгоритъм на съответната КП и липса на констатирани нарушения на НРД за медицински дейности за 2023 – 2025 г. по отношение на хоспитализациите в МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД органът е счел, че полученото от това лечебно заведение заплащане е неоснователно. Излагането от административния орган на фактическите съображения, с които свързва упражняването на правомощието си, позволяват на съда да извърши контрол за материалната законосъобразност на акта, като прецени дали приетите за установени факти съответстват на относимата правна норма. В обжалвания акт не се съдържа нито едно обстоятелство, което да сочи на осъществяването на елементите от фактическия състав по възстановяването на твърдените за получени без правно основание суми, а извеждането от съда на предполагаемата воля на административния орган е недопустимо.

В този смисъл е и актуалната практика на Върховния административен съд.

Изложените съображения мотивират съда да отмени атакувания акт.

Изходът на спора обуславя право на разноски за процесуална защита в полза на жалбоподателя. Доказателства за уговорено и заплатено адвокатско възнаграждение в претендирания размер не са представени, поради което своевременно заявените и дължими на МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД разноски са на стойност 50 (петдесет) лева за внесена държавна такса, която сума НЗОК следва да бъде осъдена да заплати - чл. 143, ал. 1, вр. с § 1, т. 6 от ДР на АПК и чл. 6, ал.1 ЗЗО.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2 АПК, Административен съд – София - град, Второ отделение, 38 състав

РЕШИ

ОТМЕНЯ Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25-1541₁₀/04.02.2025 г., издадена от директора на Районната здравноосигурителна каса – Б..

ОСЪЖДА Националната здравноосигурителна каса да заплати на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и мозък“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] сумата от 50 (петдесет) лева – разноски по делото.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: